

LUKAS

17

Jezus onderwijst over vergeving, geloof, dienstbaarheid, dankbaarheid en de komst van het Koninkrijk.

GELEZEN UIT

Herziene Statenvertaling

BELUISTER OF BEKIJK

versvoorvers.org/lukas/17

BELUISTER OF BEKIJK

Inhoud

1	Struikelblokken en aanstoot	3 min	5
2	Anderen tot zonde brengen	3 min	7
3	De ernst van geestelijke schade	2 min	8
4	Zonde confronteren en vergeven	4 min	9
5	Herhaald berouw en vergeving	2 min	11
6	Verzoening volgens Mattheüs 18	4 min	12
7	Waarom vergeving geloof vereist	3 min	14
8	Jezus vertrouwde Zich aan God toe	3 min	15
9	Goed blijven doen tijdens lijden	3 min	17
10	Geloof als antwoord op God	2 min	19
11	Geloof als een mosterdzaadje	2 min	21
12	Geloven is een keuze	4 min	22
13	De houding van een dienaar	3 min	24
14	Geen rechten opeisen, maar dienen	4 min	25

15	De genezing van tien melaatsen	3 min	27
16	Tegenspoed doorbreekt verdeeldheid	2 min	29
17	Geloof en gehoorzaamheid van de melaatsen	2 min	30
18	De dankbare Samaritaan	3 min	31
19	De komst van Gods Koninkrijk	3 min	33
20	Het Koninkrijk in hun midden	3 min	34
21	De dag van de Zoon des mensen	3 min	36
22	Jeruzalems val of de wederkomst?	5 min	37
23	Bliksem of het licht van de dageraad	3 min	40
24	Een zichtbare en onverwachte komst	3 min	42
25	Noach, Lot en de opnameleer	2 min	43
26	Niet omkijken bij Gods oordeel	3 min	44
27	Wie wordt meegenomen?	3 min	46
28	De rechtvaardigen beërven de aarde	2 min	48
29	Het lichaam en de gieren	3 min	49

Om verder te lezen

51

1

Struikelblokken en aanstoot

Nu komen we bij het zeventiende hoofdstuk van Lukas. Dit hoofdstuk bevat zowel onderwijs van Jezus als een wonder van Jezus. Aan het einde van het hoofdstuk zijn er enkele moeilijke eschatologische vragen te beantwoorden in verband met wat Jezus na vers 20 zegt. Het is een interessante passage, maar die zal enige analyse vereisen.

Aan het begin staat:

En Hij zei tegen de discipelen: Het is onmogelijk dat er geen struikelblokken komen, maar wee hem door wie deze komen. Het zou voor hem nuttiger zijn als hem een molensteen om zijn hals was gedaan en hij in de zee was geworpen dan dat hij één van deze kleinen zou doen struikelen.

LUKAS 17:1-2

Het woord dat hier in de gebruikte Engelse vertaling met 'offend' wordt weergegeven, is skandalon, of skandalizo als werkwoord. De HSV vertaalt het hier met 'struikelblokken' en 'doen struikelen'. Skandalon is het zelfstandig naamwoord. Het kan vertaald worden zoals hier, met 'offense' en 'offend', 'aanstoot' en 'aanstoot geven'. Het woord 'offense' is hier een zelfstandig naamwoord, in het Grieks skandalon, en 'to offend' in vers 2 is een werkwoord, skandalizo. Maar het kan vertaald worden met 'aanstoot geven' en 'aanstoot', of, in veel gevallen en zelfs vaker, met 'struikelen', 'doen struikelen' of 'struikelblok': iemand een struikelblok voor de voeten leggen.

Een struikelblok is natuurlijk een metafoor. Het berust op het beeld van het leven als een levenswandel, waarbij struikelen een misstap in die levenswandel is. Misschien is zelfs een zonde een vorm van struikelen, en waarschijnlijk is dat zo. Wanneer Jakobus zegt:

Want wij struikelen allen in veel opzichten. Als iemand in woorden niet struikelt, is hij een volmaakt man, die bij machte is om ook het hele lichaam in toom te houden.

JAKOBUS 3:2

dan bedoelt hij waarschijnlijk dat wij allemaal zonden begaan. Een struikelblok is iets wat iemand doet struikelen of iemand tot zonde brengt.

De woorden van Jezus kunnen dus als volgt vertaald worden, en zo worden ze in veel vertalingen ook weergegeven:

Het is onvermijdelijk dat er struikelblokken komen, maar pas op voor degene door wie ze komen.

Als iemand een ander tot zonde brengt, wee hem omdat hij dat doet. Het is duidelijk dat Jezus zegt dat er in de wereld waarin wij leven volop gelegenheden zullen zijn om te struikelen. Er zullen verleidingen zijn. Er zullen dingen zijn waarover we zouden kunnen struikelen. Die zouden ertoe kunnen leiden dat we zondigen. Er wordt echter niet gesuggereerd dat je wel moet zondigen, maar het is onvermijdelijk dat er gelegenheden tot zonde zullen zijn. Veel van die gelegenheden zullen door de daden van andere mensen worden veroorzaakt. Hij zegt:

Als jouw daden iemand tot zonde aanzetten, pas dan maar op.

2

Anderen tot zonde brengen

Hier kan ‘tot zonde brengen’ verwijzen naar zonde in het algemeen of naar iets specifiek, want de woorden skandalon en skandalizo kunnen betekenen dat iemand aanstoot neemt. Er was bijvoorbeeld een moment waarop de discipelen tegen Jezus zeiden:

Toen kwamen Zijn discipelen naar Hem toe en zeiden tegen Hem: Weet U wel dat toen de Farizeeën dit woord hoorden, zij er aanstoot aan namen?

MATTHEÛS 15:12

Dat is hetzelfde woord.

Bij aanstoot nemen denken wij doorgaans aan enigszins boos worden. Wat zou een goed synoniem zijn voor de manier waarop wij gewoonlijk spreken over aanstoot nemen? Meestal betekent het dat je iemands gedrag of woorden opvat als een belediging voor jou, of als iets wat je gewoon tegen de borst stuit. Het is een lichte vorm van boosheid. Aanstoot nemen betekent dat je enigszins van streek of boos bent op iemand vanwege iets wat diegene heeft gezegd of gedaan.

Dit woord kan op beide manieren worden opgevat. Het is niet mogelijk om in een wereld te leven waarin mensen geen dingen doen waaraan je aanstoot zou kunnen nemen of waardoor je zou kunnen struikelen. Het woord kan trouwens beide dingen gaan betekenen, want als je aanstoot neemt aan iemand en dat je vermogen om diegene lief te hebben belemmert, dan is dat op zichzelf een zonde. Iemand niet liefhebben, iemand niet liefdevol behandelen, is op zichzelf een zonde. Dus als ik aanstoot neem, zondig ik in zekere zin, tenminste als ik aanstoot neem in de betekenis dat ik die persoon niet liefheb vanwege wat diegene heeft gedaan.

Jezus lijkt te leren dat het leven in deze wereld niet gemakkelijk zal zijn. Er zullen heel wat momenten zijn waarop we aanstoot zouden kunnen nemen of zouden kunnen struikelen door het gedrag van andere mensen. In zekere zin moeten we daarvoor

oppassen. Maar nog meer moeten we ervoor oppassen dat wij niet degenen zijn die anderen zulke struikelblokken in de weg leggen of hun aanstoot geven. Hij zei dat degene die een ander tot zonde brengt of ertoe brengt aanstoot te nemen, die persoon geestelijk schade toebrengt, en God zal jou daarvoor verantwoordelijk houden. In zekere zin zou je beter af zijn als je met een molensteen om je nek in zee was geworpen dan wanneer je zoiets had gedaan.

Hij zegt niet dat er iemand met een molensteen om zijn nek in zee zal worden geworpen. Dat klinkt als een behoorlijk afschuwelijk lot. Het klinkt als iets wat de maffia met mensen doet: hun betonnen sandalen of betonnen laarzen aandoen en hen van de pier gooien. Het is een afschuwelijk beeld van verdrinking. Jezus schetst een beeld dat bedoeld is om een afschuwelijk tafereel op te roepen. Maar Hij zegt niet dat dit is wat er zal gebeuren. Hij zegt dat wat er zal gebeuren erger is dan dat.

3

De ernst van geestelijke schade

Hij zegt dat je beter af zou zijn als jou dat overkwam dan wanneer je het lot onderging dat degenen die zulke dingen doen blijkbaar te wachten staat. Of misschien zegt Hij dat je beter op een afschuwelijke manier had kunnen sterven dan lang genoeg te leven om zoiets te doen. Ik weet niet precies wat Hij bedoelt, maar Hij maakt heel duidelijk dat we dit niet lichtvaardig kunnen opvatten. Je zou beslist geen daden lichtvaardig opvatten die er misschien toe zouden leiden dat je met betonnen gymschoenen aan van de pier werd gegooid. Zo moet je ook het idee niet lichtvaardig opvatten dat je andere mensen laat struikelen of hun aanstoot geeft op een manier die er vooral toe leidt dat ze Christus niet meer volgen.

Ik denk dat Hij waarschijnlijk vooral gelovigen op het oog heeft. Gelovigen maken veel situaties mee waarin ze zouden kunnen besluiten Christus niet meer te volgen. Een van de dingen waardoor mensen het meest ten val komen, is wanneer gelovigen dingen doen die voor christenen niet gepast zijn. De meeste mensen die over het christendom klagen, klagen over christenen en in veel gevallen over iets specifiek aan christenen: iets verkeerd wat een christen hun heeft aangedaan, of iets wat christenen in het algemeen volgens hen doen en wat zij aanstootgevend vinden.

Natuurlijk kunnen we er niets aan doen als mensen aanstoot nemen aan gerechtigheid. Er zijn momenten waarop het zelfs rechtvaardig is om ergens aanstoot aan te nemen. Aan bepaalde dingen zouden we aanstoot moeten nemen. Maar wanneer ons persoonlijk iets wordt aangedaan, hoeven we daar niet voor te bezwijken. Ik neem aanstoot aan mensenhandel. Ik neem aanstoot aan kindermisbruikers. Ik neem aanstoot aan hun gedrag. Het maakt me van streek. Ik denk niet dat Jezus het daarover heeft, tenzij mijn aanstoot er natuurlijk toe leidt dat ik denk dat er geen God kan zijn als Hij zulke dingen toelaat. Hij heeft het voornamelijk over zonde en waarschijnlijk over afval van het christendom. Als jij ervoor verantwoordelijk bent dat iemand anders afvalt, draag je een enorme verantwoordelijkheid, en het lot dat je kunt verwachten is zeer te vrezen.

4

Zonde confronteren en vergeven

Wees op uw hoede. Als nu uw broeder tegen u zondigt, bestraf hem. En als hij tot inkeer komt, vergeef hem. En als hij zevenmaal per dag tegen u zondigt en zevenmaal per dag naar u terugkomt en zegt: Ik heb berouw, dan zult u hem vergeven.

LUKAS 17:3-4

Dit is één manier om om te gaan met de aanstoot die anderen je geven. Als iemand iets doet waardoor je aanstoot neemt, vergeef hem dan, tenminste als het een zonde is. Soms neem je misschien aanstoot omdat je gewoon overgevoelig bent en de ander niet eens iets zondigs heeft gedaan. Je vindt het gewoon niet prettig wat diegene deed. Je bent lichtgeraakt en neemt aanstoot terwijl er niet eens een geldige reden is om aanstoot te nemen.

Maar Jezus spreekt over een situatie waarin je echt reden hebt om aanstoot te nemen. Iemand heeft werkelijk tegen je gezondigd. Iemand heeft je onrecht aangedaan. Juist in zo'n situatie ben je van nature geneigd enige wrok te koesteren of aanstoot aan die persoon te nemen. Maar Jezus zei: „Doe dat niet.” Ga in plaats daarvan naar die persoon toe en confronteer hem ermee.

Hij zegt:

Wijs ze terecht.

Wij denken bij bestraffen misschien aan een nogal harde manier om iemand te confronteren, maar dat hoeft het niet te betekenen. Bestrafen betekent eenvoudigweg dat je iemand op zijn dwaling wijst. Je zegt tegen diegene dat hij verkeerd zit. Paulus spreekt over zo'n situatie, en daaruit blijkt dat er helemaal geen harde bestraffing wordt verlangd. Galaten 6:1 zegt:

Broeders, ook als iemand onverhoeds tot enige overtreding komt, moet u die geestelijk bent, zo iemand weer terechtbrengen, in een geest van zachtmoedigheid. Houd intussen uzelf in het oog, opdat ook u niet in verzoeking komt.

GALATEN 6:1

Als iemand tegen je heeft gezondigd, is het jouw taak hem te herstellen. Dat is de term die Paulus gebruikt. Je herstelt hem in een geest van zachtmoedigheid. Maar daar hoort wel een confrontatie bij. Als iemand zondigt, negeer je hem niet gewoon; je herstelt hem. Je doet niet gewoon alsof er niets aan de hand is. Je gaat naar hem toe en stelt het in zekere mate aan de orde. Jezus pleit niet voor een harde bestraffing. Hij zegt eenvoudigweg dat hier een confrontatie nodig is, in plaats van het gewoon te laten gaan.

Er zijn momenten waarop je het kunt laten gaan. Jezus heeft het niet over elke situatie. Soms kunnen kleine, onbeduidende verkeerde dingen die mensen doen je ergeren, maar kun je ze gewoon laten gaan. Het heeft geen zin mensen met elke onvolmaaktheid die ze hebben te confronteren. Dat zou een heel onaangename manier zijn om met elkaar om te gaan. Iedere keer dat iemand iets doet wat hij beter had kunnen doen, of een licht geïrriteerde toon in zijn stem heeft die nergens voor nodig was, bestraf je hem daar niet om.

Jezus heeft het over het soort dingen dat onvermijdelijk relaties zou verwoesten en jou ervan zou weerhouden die mensen lief te hebben. Het zou iets zijn wat jou zo diep raakt dat je hen niet gemakkelijk meer kunt vertrouwen of liefhebben, niet

gemakkelijk meer met hen kunt omgaan of de relatie met hen kunt voortzetten. In plaats van de relatie verloren te laten gaan, de zaak te negeren en te zeggen: „Wie heeft hen nodig?“, moet je naar hen toe gaan en proberen de relatie te herstellen en je met hen te verzoenen. Als de persoon in kwestie jou onrecht heeft aangedaan, vertel je hem wat hij verkeerd heeft gedaan. Als hij zich bekeert, is het daarmee afgelopen. Dat wil zeggen: er is geen aanstoot meer. De kwestie die aanstoot gaf, is opgelost. Je laat het los. Je vergeeft hem. Je blijft geen aanstoot aan hem nemen.

5

Herhaald berouw en vergeving

Hij zegt dat dit geldt, hoe vaak diegene het ook doet. Zelfs als het zeven keer op één dag gebeurt, moet je volgens Jezus altijd bereid zijn iemand te vergeven wanneer hij zich bekeert, hoeveel je ook denkt door die persoon te hebben moeten verdragen. Dat is ongetwijfeld een hyperbool. Het is immers heel moeilijk je voor te stellen dat iemand op één dag zeven keer ernstig tegen je zondigt, zelfs nadat hij alle vorige keren vergeven is. Dat is een behoorlijk kort tijdsbestek.

Natuurlijk rijst dan de vraag: wat als ze dat niet doen? Ook dat scenario bestaat. Jezus vertelt ons hier hoe we conflicten moeten oplossen als de persoon om wie het gaat een goed hart heeft en je niet werkelijk pijn wil doen. Misschien was de belediging niet opzettelijk. Misschien was die persoon gewoon niet zo bijdehand en besepte hij niet dat hij iets deed wat voor jou kwetsend was. Dus je vertelt het hem, en omdat hij een goed hart heeft, zegt hij: ‘O, het spijt me verschrikkelijk. Dat wilde ik echt niet doen.’ Of misschien zegt hij: ‘Ik was echt in een slecht humeur en ik koesterde echt slechte gevoelens tegenover jou, maar ik besef dat dat verkeerd is en ik wil dat niet meer doen.’ Dat is bekering.

Maar er is ook een ander mogelijk scenario. Je spreekt iemand erop aan en hij zegt: ‘Bemoei je met je eigen zaken,’ of: ‘Haal de balk uit je eigen oog. Wie ben jij om mij hierop aan te spreken? Jij bent niet volmaakt,’ of wat dan ook. Mensen kunnen op andere manieren op een confrontatie reageren dan met bekering. Trotse mensen

houden er vaak niet van om ergens op aangesproken te worden. Ze horen niet graag dat ze iets verkeerd hebben gedaan. In plaats van zich te bekeren, verzinnen ze allerlei excuses voor hun verkeerde daden of reageren ze boos.

6

Verzoening volgens Mattheüs 18

Wat doe je in zo'n geval? Daar komt Mattheüs 18 om de hoek kijken, een andere passage waarin Jezus over verzoening sprak. Hij werkte aanvullende scenario's uit. In Mattheüs 18:15 zei Jezus:

Maar als uw broeder tegen u gezondigd heeft, ga naar hem toe en wijs hem terecht tussen u en hem alleen; als hij naar u luistert, hebt u uw broeder gewonnen.

MATTHEÛS 18:15

— dat wil zeggen, als hij zich bekeert —

Je hebt hem vergeven. Tot zover is het identiek aan wat Jezus hier in Lukas 17 zei. Je broeder zondigt tegen je. Je stelt de zaak aan de orde. Je gaat naar hem toe en vertelt hem wat hij verkeerd heeft gedaan. Hij luistert naar je. Hij bekeert zich. Je vergeeft hem. Daarmee is alles nu afgehandeld. Je hebt je broeder gewonnen. Het is alsof er niets is gebeurd.

Maar wat als hij zich niet bekeert? Dat is de vraag die we stellen. Dat is de vraag die in Lukas 17 niet aan de orde komt, maar hier wel. Mattheüs 18:16 zegt:

Maar als hij niet naar u luistert, neem er dan nog een of twee met u mee, opdat in de mond van twee of drie getuigen elk woord vaststaat.

MATTHEÛS 18:16

— dat wil zeggen, hij gaat niet mee in jouw kijk op de zaak, hij bekeert zich niet —

Dit zou betekenen dat als de broeder die je ermee confronteert niet erkent dat hij verkeerd zit of zich moet bekeren, je enkele mensen moet meenemen die ook weten dat wat hij heeft gedaan verkeerd is en die zullen bevestigen wat jij zegt: ‘Ja, wat je hebt gedaan was verkeerd. Je moet je hiervan bekeren.’ Dan weet hij dat het niet alleen aan jou ligt: dat je niet gewoon overgevoelig of lastig bent en je niet simpelweg te snel beledigd voelt. Andere mensen, tegen wie zelf niet gezondigd is en die objectiever zijn, komen erbij en zeggen: ‘Ja, wat je hebt gedaan was verkeerd. Je moet dit echt rechtzetten. Je moet je echt bekeren.’ Er zijn dus twee of drie getuigen die bevestigen wat jij denkt en zegt.

Vers 17 zegt:

Als hij niet naar hen luistert, zeg het dan tegen de gemeente. En als hij ook niet naar de gemeente luistert, laat hij dan voor u als de heiden en de tollenaar zijn.

MATTHEÛS 18:17

Op dit punt krijgt hij, zelfs als hij het getuigenis van twee of drie getuigen afwijst, bij wijze van spreken nog een volgende mogelijkheid om in beroep te gaan. Jij en hij verschillen van mening over de vraag of hij jou onrecht heeft aangedaan. Er zijn twee of meer getuigen die het met jou eens zijn dat hij dat heeft gedaan, en hij is nog altijd niet overtuigd. Hij blijft erbij dat hij niet verkeerd zit en zich nergens van hoeft te bekeren. Hij wordt nog steeds beschouwd als iemand die mogelijk een goede broeder is; hij is alleen niet overtuigd. Dus leg je het aan de hele gemeente voor. De hele gemeente moet de zaak dan aanhoren en beslissen of hij verkeerd zit. Als zij het met jou en de andere getuigen eens zijn, moet hij zich bekeren.

Dat wil zeggen: je hoeft niet te blijven proberen de relatie in stand te houden wanneer je zo ver bent gegaan in je pogingen tot verzoening. Als de man zich zozeer tegen verzoening verzet dat hij het zelfs niet eens wil zijn met de hele gemeente wanneer die hem zegt dat hij verkeerd zit, laat hem dan voor jou als een tollenaar of een heiden zijn. De mensen in die samenleving probeerden niet met tollenaars om te gaan — hoewel Jezus dat wel deed — en ook niet met heidenen. Je hoeft deze pogingen tot verzoening niet voort te zetten nadat je zo ver bent gegaan.

Mattheüs 18 voert deze leer van Jezus in Lukas 17 dus iets verder door en geeft scenario's die in Lukas 17 niet ter sprake komen.

7

Waarom vergeving geloof vereist

In Lukas 17:5 zeiden de apostelen tegen de Heere:

En de apostelen zeiden tegen de Heere: Vermeerder ons het geloof.

LUKAS 17:5

Toen zei de Heere:

En de Heere zei: Als u een geloof had als een mosterdzaadje, zou u tegen deze moerbeiboom zeggen: Word ontworteld en in de zee geplant, en hij zou u gehoorzamen.

LUKAS 17:6

Deze uitspraak lijkt uit het niets te komen. Soms voegen de evangeliën inderdaad korte perikopen in die geen verband houden met het materiaal ervoor of erna. Het is mogelijk dat dit bij een geheel andere gelegenheid gebeurde en dat Lukas het nu hier invoegt. De discipelen zeiden een keer:

Heer, geef ons meer geloof, en als antwoord deed Hij deze uitspraak.

Als dit niet bij een andere gelegenheid gebeurde en ze dit zeggen naar aanleiding van wat Hij zojuist in het vorige vers heeft gezegd, dan nemen we aan dat ze zoiets zeggen als: “Heere, U vraagt ons iemand te vergeven die voortdurend tegen ons zondigt. Hij zegt dat hij zich bekeert, maar om U de waarheid te zeggen: na één of twee of drie keer begin ik toch wel een beetje wrok tegen deze man te koesteren. U wilt dat ik hem op één dag zeven keer blijf vergeven? U vraagt wel heel veel van ons.” Waarom zou dat eigenlijk een kwestie van geloof zijn? Waarom zouden ze zelfs in dat geval zeggen:

Geef ons meer geloof, alsof Hij meer van hun geloof vraagt dan hun geloof aankan? Wat heeft geloof hiermee te maken?

Wij worden geroepen om mensen te vergeven, en daardoor stel je je er altijd voor open dat ze je nog meer pijn doen. Als je hun niet vergeeft, kun je je van hen afzonderen en hen misschien zelfs straffen. Dat is het tegenovergestelde van vergeving. Je kunt ervoor zorgen dat ze je geen verdere schade kunnen berokkenen, omdat je hen niet meer ziet. Je negeert hen, gaat hen uit de weg, of je hebt hen achter de tralies gezet. Hoe dan ook, je hebt de zaak in eigen hand genomen om te voorkomen dat deze persoon je pijn blijft doen.

Maar als iemand je zeven keer op één dag pijn doet, en jij hem blijft vergeven en hij het blijft doen, en het de bedoeling is dat jij daarmee doorgaat, dan betekent dit dat je jezelf heel kwetsbaar blijft opstellen en het risico blijft lopen dat deze persoon tegen je zondigt. Als iemand tegen je zondigt, kan dat pijnlijk zijn en je veel kosten, afhankelijk van de aard van de zonde die iemand tegen je begaat. Door zo vergevingsgezind te zijn, breng je jezelf dus in gevaar.

Ik geloof dat de Schrift leert dat je het je kunt veroorloven om vergevingsgezind te zijn, en dat je daarmee je zaak in Gods handen laat. Als je jezelf in een zaak niet beschermt en doet wat juist is in de ogen van God, dan zal God je verdedigen.

8

Jezus vertrouwde Zich aan God toe

Petrus zegt iets wat daar sterk op lijkt in 1 Petrus, hoofdstuk 4. Allereerst zegt hij in 1 Petrus, hoofdstuk 2, dat Jezus dit heeft gedaan. In vers 23 zegt Petrus over Jezus:

Die, toen Hij uitgescholden werd, niet terugschold, en toen Hij leed, niet dreigde, maar het overgaf aan Hem Die rechtvaardig oordeelt;

1 PETRUS 2:23

Toen Hij leed, weten we zelfs dat Hij zei:

En Jezus zei: Vader, vergeef het hun, want zij weten niet wat zij doen. En ze verdeelden Zijn kleren en wierpen het lot.

LUKAS 23:34

Hij schold hen niet uit en bedreigde hen niet. Hij vergaf hen. Daarmee vertrouwde Hij Zichzelf toe aan Hem Die rechtvaardig oordeelt.

Petrus zegt niet 'daarmee', maar volgens mij is dat wat hier wordt geïmpliceerd. Door geen vergelding te zoeken, door niet te dreigen en door in plaats daarvan te vergeven, maakte Jezus Zichzelf kwetsbaar, zodat Hij gedood kon worden, en Hij stierf ook werkelijk. Maar daarmee koos Hij een hogere weg en liet Hij Zijn lot in Gods handen. Hij vertrouwde Zijn lot toe aan God, Die rechtvaardig oordeelt.

Er waren anderen die Hem onrechtvaardig oordeelden. Zij zondigden tegen Hem, maar Hij vergaf hun. Door hun te vergeven in plaats van twaalf legioenen engelen te laten neerdalen om hun hoofd af te hakken, vertrouwde Hij Zichzelf toe aan de handen van God. Jezus zei dit aan het kruis zelfs met zoveel woorden:

En Jezus riep met luide stem en zei: Vader, in Uw handen beveel Ik Mijn geest. En toen Hij dat gezegd had, gaf Hij de geest.

LUKAS 23:46

Hij liet Zichzelf in Gods handen.

Het gevolg daarvan was dat Hij stierf. Maar omdat Hij in Gods handen was, was de uitkomst wat God wilde dat die zou zijn. Hij stond op uit de dood, is hoog verheven en regeert over het heelal. Met andere woorden, als je jezelf in Gods handen legt, hoeft het niet meteen goed met je te gaan. Met Jezus ging het aanvankelijk ook niet erg goed, maar je bent tenminste in Gods handen. Wat er met je gebeurt, is wat God je toebedeelt, en je kunt het uit Zijn handen aanvaarden.

Toen Jezus in de hof werd gearresteerd, had Hij drie keer gebeden dat God deze drinkbeker niet aan Hem zou geven, maar hem aan Hem voorbij zou laten gaan. Maar toen duidelijk werd dat de Vader Hem de drinkbeker gaf, zei Hij tegen Petrus:

Jezus dan zei tegen Petrus: Steek uw zwaard in de schede. De drinkbeker die de Vader Mij gegeven heeft, zal Ik die niet drinken?

JOHANNES 18:11

Ik heb Mijzelf aan God overgegeven. Ik heb gezegd:

Niet wat Ik wil, maar wat U wilt, moet gebeuren.

Ik ben in Gods handen. Hij heeft Mij deze drinkbeker van lijden gegeven. Ik zal hem drinken. Waarom niet? Het is Zijn wil voor Mij. Ik vertrouw Mijn welzijn en Mijn veiligheid niet toe aan Mijn eigen handen, maar aan de Zijne. Ik zal aanvaarden wat Hij beschikt.

9

Goed blijven doen tijdens lijden

Dat is wat Petrus zei dat Jezus deed. In plaats van te dreigen en uit te schelden, vertrouwde Hij Zichzelf toe aan Gods handen. Vervolgens zegt Petrus in 1 Petrus, hoofdstuk 4, dat christenen in vergelijkbare omstandigheden precies hetzelfde moeten doen. In 1 Petrus 4:19 staat:

Daarom, laten ook zij die lijden naar de wil van God, hun zielen aan Hem, als de getrouwe Schepper, toevertrouwen in het doen van het goede.

1 PETRUS 4:19

Dat is wat Jezus deed. Jezus vertrouwde Zichzelf toe aan Gods handen toen Hij leed. In plaats van vergelding te zoeken of Zichzelf te beschermen, bleef Hij Zich kwetsbaar opstellen en liet Hij God beslissen of Hij Hem in het gelijk zou stellen. Petrus zegt dat jij dit moet doen wanneer je lijdt overeenkomstig de wil van God. Terwijl je het goede doet, moet je het bewaren van je ziel aan Hem toevertrouwen. Dat betekent dat je het juiste blijft doen.

Hoe vertrouw je jezelf toe aan Gods handen? Als je goeddoet en iemand je pijn doet omdat je goeddoet, dan is de verleiding om op te houden met goeddoen, zodat mensen je niet langer pijn zullen doen. Hij zegt: nee, je blijft goeddoen, en op die manier vertrouw je jouw zaak toe aan Gods handen. God zal jouw kant kiezen. God zal jouw zaak op Zich nemen als je doet wat Hij wil dat je doet.

Wanneer je lijdt omwille van de gerechtigheid, vertrouw je jezelf aan God toe door goed te blijven doen. Je vertrouwt jezelf aan Hem toe als aan een trouwe Schepper. Het idee is dat God te vertrouwen is. Hij is een Schepper. Hij is de Schepper. Er is niets wat Hij niet kan doen, en Hij is trouw. Dat betekent dat Hij je niet zal verraden als je jezelf aan Zijn handen toevertrouwt. Je kunt op Hem vertrouwen wat de afloop betreft.

Dat is, denk ik, wat ten grondslag ligt aan Jezus' onderricht over het vergeven van mensen.

Als mensen je pijn blijven doen en jij hen blijft vergeven, loop je dan niet het gevaar dat ze je kapotmaken? Als ik hen blijf vergeven, betekent dat dat ik afstand doe van mijn recht om hen te straffen. Ik doe afstand van mijn recht om iets terug te doen. Misschien doe ik zelfs afstand van mijn recht om mezelf tegen een deel hiervan te beschermen. Hoe loopt dat af? Ik vertrouw mezelf toe aan Gods handen. Als ik mezelf niet bescherm, heb ik God nodig om mij te beschermen. Dat betekent dat ik God moet vertrouwen.

En dus zegt Hij hun dat ze hun naaste zeven keer op één dag moeten vergeven als die hun pijn blijft doen. Dan zeggen ze:

En de apostelen zeiden tegen de Heere: Vermeerder ons het geloof.

LUKAS 17:5

Want God vertrouwen is wat we moeten kunnen doen, en dat is voor ons niet zo gemakkelijk. We hebben hierbij enige hulp nodig.

10

Geloof als antwoord op God

Het is interessant dat ze zouden zeggen:

Geef ons meer geloof.

Geloof is, in het algemeen gesproken, de verantwoordelijke reactie van de mens op God. God spreekt, en het is de bedoeling dat wij geloven. God doet een belofte, en het is de bedoeling dat wij vertrouwen. Dat is wat geloof is.

Want ook aan ons is het Evangelie verkondigd, evenals aan hen. Maar het gepredikte woord bracht hun geen voordeel, omdat het niet met geloof gepaard ging bij hen die het hoorden.

HEBREEËN 4:2

De schrijver van Hebreëen zegt ons in Hebreëen 4 dat wij wat we horen met geloof moeten verbinden.

Natuurlijk zeggen calvinisten dat geloof slechts een gave is die God schenkt, en dat is niet in alle opzichten onwaar. Wij hebben geloof omdat God heeft toegelaten dat wij door Zijn Woord overtuigd werden, of door welke omstandigheden dan ook die ons

geloof hebben beïnvloed. Toch moeten wij besluiten om te geloven. Want God kan buitengewoon overtuigend zijn, en iemand kan nog steeds zeggen: 'Ik weiger me over te geven. Ik weiger te geloven en te vertrouwen.'

Maar het is waar dat God ons geloof kan vergroten. God kan erin voorzien. In Romeinen 12 staat:

Want door de genade die mij gegeven is, zeg ik ieder onder u niet hoger te denken dan hij moet denken, maar laat hij denken in bescheidenheid, naar de mate van geloof zoals God die aan ieder heeft toebedeeld.

ROMEINEN 12:3

Denk aan de man die zijn door een demon bezeten zoon bij Jezus bracht. Jezus zei tegen hem:

En Jezus zei tegen hem: Als u kunt geloven, alle dingen zijn mogelijk voor wie gelooft.

MARKUS 9:23

De man zei:

En meteen riep de vader van het kind onder tranen: Ik geloof, Heere! Kom mijn ongeloof te hulp.

MARKUS 9:24

Ik heb enig geloof. Ik heb alleen meer nodig.

Hoewel wij ervoor verantwoordelijk zijn geloof in God te hebben, is een sterk geloof iets waarbij we Hem met alle recht om hulp mogen vragen. Het is onze overgave aan Hem. Ik heb een klein beetje geloof. Ik wil meer. Help mijn ongelooft. En ook hier zeiden ze:

En de apostelen zeiden tegen de Heere: Vermeerder ons het geloof.

LUKAS 17:5

Dat is een gerechtvaardigd gebed, en ik neem aan dat Jezus' antwoord aan hen bedoeld was om precies dat te doen.

11

Geloof als een mosterdzaadje

De Heere zei:

En de Heere zei: Als u een geloof had als een mosterdzaadje, zou u tegen deze moerbeiboom zeggen: Word ontworteld en in de zee geplant, en hij zou u gehoorzamen.

LUKAS 17:6

Zo vergroot Hij hun geloof: door hun dit te zeggen. Ofwel zegt Hij: 'Laat Mij jullie een belofte geven die jullie kunnen geloven, en dat zal jullie geloof helpen.' Ofwel zegt Hij: 'Het gaat er niet zozeer om dat jullie enorme hoeveelheden geloof nodig hebben. Zelfs geloof ter grootte van een mosterdzaadje is voldoende om veel meer te doen dan jullie beseffen.'

Een mosterdzaadje is een heel, heel klein zaadje. Ze zeggen dat ze meer geloof willen, groter geloof:

Geef ons meer geloof.

Hij zegt: ‘Zelfs als jullie geloof zo klein is, zouden jullie verbaasd zijn over wat er tot stand kan worden gebracht.’ Je denkt dat je niet genoeg geloof hebt. Maar als je jouw geloof werkelijk begint te gebruiken, als je werkelijk op grond van je geloof in beweging komt, als je je zelfs niet meer op je geloof richt maar op wat je geacht wordt te doen, dan zou jouw geloof ter grootte van een mosterdzaadje het kunnen doen, als God wil dat je een moerbeiboom verplaatst.

Jezus zegt niet: ‘Als God het wil’, maar dit moet altijd zo worden opgevat. Wij kunnen geen geloof hebben om dingen te doen die God niet wil. Je kunt niet zomaar naar een moerbeiboom buiten lopen en hem zeggen dat te doen, waarna het gebeurt, tenzij God wil dat het gebeurt. In een andere passage, met onderwijs dat hier sterk op lijkt, zei Hij iets soortgelijks over het verplaatsen van bergen.

Dit is belangrijk om op te merken. Jezus zegt dat wonderbaarlijke dingen gedaan kunnen worden, zelfs met geloof dat qua omvang niet zo indrukwekkend lijkt. Maar ongetwijfeld zegt Hij dat het er niet zozeer om gaat dat je meer geloof nodig hebt. Je moet handelen naar het geloof dat je hebt, hoe klein het ook lijkt. Er kan veel meer tot stand worden gebracht dan je je op dit moment voorstelt, omdat je denkt dat je niet genoeg geloof hebt.

12

Geloven is een keuze

Soms zeggen mensen: „Ik wou dat ik het geloof had van een christen die ik bewonder.” Maar wat is geloof eigenlijk anders dan geloven? Geloof is eenvoudigweg geloven, God geloven. Als iemand zegt: „Ik wou dat ik meer geloof had”, zegt hij: „Ik wou dat ik God meer geloofde.” Hoe verhelp je dat? Je verhelpt het door Hem meer te geloven. Dat is iets wat je doet. Je kunt ervoor kiezen iets te geloven of niet te geloven.

Als iets volkomen belachelijk lijkt, is het heel moeilijk om jezelf zover te krijgen dat je het gelooft. Maar je zou verbaasd staan over de belachelijke dingen die mensen kunnen geloven. Mensen kunnen vóór het ontbijt zes onmogelijke dingen geloven. Ging het zo, of ongeveer zo? In Alice in Wonderland zei ze: „Ik kan geen onmogelijke dingen geloven.” De koningin zei zo iets als: „Volgens mij onderschat je jezelf. Persoonlijk

maak ik er een gewoonte van om iedere dag vóór het ontbijt zes onmogelijke dingen te geloven.” Ik citeer het verkeerd, maar het is ongeveer zo. De waarheid is dat mensen krankzinnige dingen kunnen geloven, en dat wordt niet van ons gevraagd. Er wordt ons gevraagd geloofwaardige dingen te geloven. Maar soms kunnen we er zelfs bij geloofwaardige dingen voor kiezen ze niet te geloven. Geloven is eerder een keuze. Het is dus geen kwestie van zeggen: „Ik kan het gewoon niet geloven.” Het is een kwestie van zeggen: „Ik wil het niet geloven.” Als God zegt dat iets waar is, kun je het geloven als je wilt, of niet.

Soms is iets moeilijk te geloven, maar alleen als je gelooft dat degene die het zegt niet eerlijk of geloofwaardig is. Als je gelooft dat God de waarheid spreekt, is het niet moeilijk Hem te geloven. Als je er niet zo zeker van bent dat Hij de waarheid spreekt, dan is het natuurlijk moeilijk om iemand te geloven die je iets vertelt. Je kunt hem niet gemakkelijk geloven als je denkt dat hij liegt. Maar als je denkt dat hij de waarheid spreekt, hoe zou je hem dan niet kunnen geloven? Het is een keuze.

Daarom worden mensen ervoor verantwoordelijk gehouden of ze wel of geen geloof hebben. Daarom is er behoud door geloof en komt veroordeling voort uit ongeloof, want het is een keuze die je maakt. Je bent er schuldig aan. Je bent niet slechts het slachtoffer van weinig geloof, terwijl andere mensen alleen maar geluk hebben omdat ze toevallig met veel geloof begiftigd zijn. Sommige mensen geloven God consequenter omdat ze daarvoor kiezen. Sommige mensen doen dat niet.

Volgens mij zegt Jezus waarschijnlijk dat het er niet zozeer om gaat of je veel geloof hebt of niet. Geloof God gewoon, en alles wat Hij wil dat je doet, kan gebeuren. Dat geldt ook voor wonderbaarlijke dingen, zoals bomen die op een bevel worden ontworteld en in de zee geworpen. Met andere woorden, als je te horen krijgt dat je iemand zeven keer op één dag moet vergeven, denk je misschien, wanneer je daarover nadenkt: „Dat zou ik nooit kunnen.” Maar als het moment komt om het te doen, doe het dan gewoon, en je zult erachter komen. Zelfs als je denkt dat je heel weinig geloof hebt, blijkt dat je kunt doen waartoe je besluit in gehoorzaamheid aan God. Ongetwijfeld zul je merken dat je geloof daardoor zal groeien. Je begint God te gehoorzamen en je ziet dat Hij Zijn beloften inderdaad vervult. In de toekomst zul je er vanzelf meer toe neigen Hem te geloven.

13

De houding van een dienaar

Jezus zei in vers 7:

En wie van u die een dienaar heeft die ploegt of de kudde weidt, zal meteen, als hij van de akker komt, tegen hem zeggen: Kom maar en ga aanliggen? Zal hij echter niet tegen hem zeggen: tref voorbereidingen, zodat ik vanavond de maaltijd kan gebruiken, omgord u en bedien mij, totdat ik gegeten en gedronken heb, en eet en drinkt u daarna? Hij bedankt die dienaar toch zeker niet, omdat hij gedaan heeft wat hem opgedragen was? Ik meen van niet. Zo moet ook u, wanneer u gedaan hebt al wat u opgedragen is, zeggen: Wij zijn onnutte dienaren, want wij hebben slechts gedaan wat wij moesten doen.

LUKAS 17:7-10

Dat houdt in dat we niets méér hebben gedaan. We hebben alleen onze plicht gedaan. We hebben niets uitzonderlijks gedaan. Wat zegt Hij hier? Hij zegt dat je de mentaliteit van een slaaf moet hebben. Een slaaf verwacht niet dat hij wordt gefeliciteerd omdat hij het juiste doet. Dat is zijn plicht. Hij verwacht geen bijzondere bonussen en beloningen omdat hij doet wat hij verplicht is te doen.

Slaven waren mannen en vrouwen met een zeer lage maatschappelijke status. Gewoonlijk waren het mensen die in zulke slechte economische omstandigheden terechtgekomen waren dat ze weinig andere keus hadden dan zichzelf als slaaf te verkopen. Vrijwel iedereen die iets anders kon doen om zijn rekeningen te betalen, zou zichzelf niet als slaaf verkopen. Maar iemand die zichzelf als slaaf verkocht, was iemand die werkelijk niet voor zichzelf kon zorgen. Eerlijk gezegd was het voor hen iets positiefs om slaaf te zijn, vergeleken met de omstandigheden waarin ze daarvoor verkeerden. Iemand zou zichzelf niet als slaaf verkopen, tenzij dat een betere situatie opleverde dan die waarin hij zich al bevond.

Het bood een zekere zekerheid om slaaf te zijn, maar daar stond iets tegenover. Je meester zorgt voor alles wat je nodig hebt, en in ruil daarvoor doe je tijdens al je wakkere uren alles wat hij wil. Je gaat het veld in en werkt de hele dag in de hitte van de zon, omdat je meester dat wil. Je komt binnen en maakt zijn avondeten klaar. Daarna kun je niet lekker met je voeten omhoog gaan zitten en je door iemand anders laten bedienen. Zo gaat het niet met slaven.

Nogmaals, Jezus zegt niet dat het zo zou moeten zijn. Hij zegt alleen dat het zo is. Wie van jullie die een slaaf heeft, verwacht dat het anders is? Welke slaaf verwacht een betere behandeling dan deze? Geen enkele. Ze kennen hun plaats. Door slaaf te worden hebben ze al hun rechten opgegeven. Ze verwachten dat ze hun plicht doen, en dat wordt ook van hen verwacht. Hoewel ze harder werken dan de gemiddelde mens en lange dagen maken, verwachten ze daarvoor geen bijzondere gelukwensen, dankbetuigingen of extra beloningen. Dat is wat ze geacht worden te doen. Als ze alles hebben gedaan wat tot hun plicht behoort, zeggen ze eenvoudigweg:

We zijn slaven. Wat zouden we anders verwachten? Meer verwachten we niet.

Jezus zei dat dit de houding is die je moet aannemen. Zodra je alles hebt gedaan wat God je heeft opgedragen, beschouw je jezelf niet als bijzonder of groot, of als iemand die bijzondere lof verdient. Je zegt gewoon: „Dit is mijn plicht. Wat zou ik anders verwachten? Ik verdien niets beters dan dit.”

14

Geen rechten opeisen, maar dienen

Dit is duidelijk onderwijs over je zelfbeeld. Je zondige neigingen brengen je ertoe jezelf te zien als iemand die bepaalde voorrechten, respect enzovoort waard is. Maar zo moet je er eenvoudigweg niet over denken. Wat God je ook laat doen, je doet het gewoon en denkt niet dat je iets wordt onthouden. Dit is wat je doet. Je bent een slaaf. Wat zou je anders doen dan God gehoorzamen? Je verdient niets anders dan de hel. Omdat dat zo is, ben je al dankbaar dat je een rol als slaaf hebt en niet van de honger hoeft om te

komen, zoals zou gebeuren als je geen meester had die voor je zorgde. Dus dien je Hem gewoon, en dien je Hem, en dien je Hem, zonder te denken dat je in het leven iets meer verdient.

Dit is in wezen onderwijs over je houding ten opzichte van je gevoel ergens recht op te hebben, je gevoel dat je aanspraak kunt maken op bepaalde voorrechten. In onze tijd hebben mensen heel sterk het gevoel dat ze ergens recht op hebben. Dat is aangemoedigd door sociaal beleid, overheidsbeleid en dat soort dingen. Sommige mensen denken dat de overheid hun alles verschuldigd is: voedsel, een auto, een huis, al die dingen. Ze zijn aangemoedigd om te denken dat ze allerlei voorzieningen zouden moeten ontvangen.

Jezus zegt: „Neem die houding niet aan. Beschouw jezelf niet als iemand die bepaalde voorrechten verdient.” Je richt je niet op wat je zou moeten krijgen. Je richt je op wat je geacht wordt te doen. Je richt je op je plichten.

Waarom zou Hij dit onderwijs hier geven? Als we de verzen 1 tot en met 10 zien als één doorlopende reeks van interacties, kunnen we zien dat die in vier verschillende gedeelten uiteenvalt. In het ene gedeelte waarschuwt Jezus hen dat ze andere mensen geen aanstoot moeten geven, omdat daar een straf op staat. Maar in dat eerste gedeelte zegt Hij ook dat er mensen zullen zijn die jou aanstoot proberen te geven. Er zullen mensen zijn die struikelblokken voor je neerleggen. Je kunt die aanstoot overwinnen door hen te vergeven, en daarom zegt Hij hun dat ze moeten vergeven.

De discipelen hebben het gevoel dat dit een zware opdracht zou kunnen zijn. Hoe vergeef ik iemand die zeven keer tegen mij zondigt? Er zijn een paar dingen die je moet beseffen. Je moet op God vertrouwen en je moet weinig waarde hechten aan je eigen aanspraken. Dat wil zeggen: als ik aanstoot neem aan iemand die mij iets verkeerd heeft aangedaan, komt dat doordat ik vind dat ik beter behandeld had moeten worden. Ik vind dat diegene mij zoiets niet zou mogen aandoen. Ik verdien beter dan dat. Misschien verdien ik inderdaad beter dan dat, maar daar moet mijn aandacht niet naar uitgaan.

De aansporing om te geloven gaat erover dat je een hoge dunk van God hebt, en deze houding van een dienaar heeft ermee te maken dat je een lage dunk van jezelf hebt. Dit is werkelijk de manier om te leven als iemand die anderen steeds weer vergeeft en geen

aanstoot neemt. In plaats daarvan vertrouw ik mezelf gewoon aan God toe. Hij is een trouwe Schepper. Ik moet een hoge dunk van God hebben en een lage dunk van mezelf. Ik zal alleen werkelijk aanstoot nemen als ik een hogere dunk van mezelf heb dan ik zou moeten hebben: „Ze zouden zo iets niet bij mij mogen doen.” Of het komt doordat ik bang ben dat ze mij kwaad zullen doen omdat God niet op Zijn post is. Dan heb ik dus een lage dunk van God.

Mijn kijk op God en mijn kijk op mezelf bepalen hoe gemakkelijk of moeilijk ik Zijn instructies kan opvolgen om mensen die mij kwaad doen steeds weer te vergeven. Ik denk dat het mogelijk is dat al deze verzen, 1 tot en met 10, één samenhangend onderwijsgedeelte vormen dat juist dat beginsel verder uitwerkt.

15

De genezing van tien melaatsen

Nu wordt er in de verzen 11 tot en met 19 een wonder verteld. Er staat:

En het gebeurde, toen Hij naar Jeruzalem reisde, dat Hij dwars door Samaria en Galilea heen trok. En toen Hij een zeker dorp wilde binnengaan, kwamen tien melaatse mannen naar Hem toe, die op een afstand bleven staan. En zij verhieven hun stem en zeiden: Jezus, Meester, ontferm U over ons.

LUKAS 17:11-13

En toen Hij hen zag, zei Hij tegen hen: Ga heen en toon uzelf aan de priesters. En het gebeurde, terwijl zij heengingen, dat zij gereinigd werden.

LUKAS 17:14

En toen één van hen zag dat hij genezen was, keerde hij terug, terwijl hij met luide stem God verheerlijkte. En hij wierp zich met het gezicht ter aarde voor Zijn voeten en dankte Hem. En dit was een Samaritaan.

LUKAS 17:15-16

Toen antwoordde Jezus en zei: Zijn niet de tien gereinigd? Waar zijn dan de negen anderen? Zijn er dan geen anderen gevonden die terugkeren om God de eer te geven dan deze vreemdeling? En Hij zei tegen hem: Sta op en ga heen. Uw geloof heeft u behouden.

LUKAS 17:17-18

Dit verhaal komt alleen bij Lukas voor. We vinden het niet in de andere evangeliën. Het is interessant dat er staat dat Hij, toen Hij naar Jeruzalem ging, door het midden van Samaria en Galilea trok. Dat klinkt alsof het omgekeerd is. Als je vanuit Galilea en Samaria naar Jeruzalem reist, zou je eerst in Galilea zijn, daarna in Samaria en vervolgens in Jeruzalem. Je zou dus verwachten dat er stond dat Hij, toen Hij naar Jeruzalem reisde, door Galilea en Samaria trok, want dat is werkelijk de geografische route. Je zou niet naar Samaria gaan en daarna naar Galilea als je op weg was naar Jeruzalem, want dan zou je vanuit Samaria de verkeerde kant op gaan.

Ik neem dus aan dat het niet de bedoeling is dat we Samaria en Galilea in die volgorde opvatten. Hij zegt gewoon dat Hij door deze gebieden trok en noemt ze in omgekeerde volgorde, maar het zijn nog steeds dezelfde twee gebieden waar Hij doorheen trok. Er staat niet waar dit gebeurde, al was Samaria een van de plaatsen waar Hij doorheen trok. De man die terugkwam en Hem bedankte, was inderdaad een Samaritaan. Misschien moeten we dus aannemen dat deze man zich in zijn eigen streek bevond en dat Jezus in Samaria was toen Hij hem tegenkwam. De woorden van Jezus aan het eind klinken echter bijna alsof Hij zegt dat deze man een Samaritaan was, terwijl de andere negen dat misschien niet waren. Waarom was het de Samaritaan, deze vreemdeling, die terugkwam? De implicatie is dat die andere negen geen

vreemdelingen waren. Het waren Joden. Het is moeilijk te zeggen. Misschien gebeurde dit dicht bij de grens tussen Galilea en Samaria, en wordt het daarom niet bij het ene of het andere gebied ingedeeld.

16

Tegenspoed doorbreekt verdeeldheid

Het is interessant dat, als de andere negen melaatsen inderdaad Joden waren en geen Samaritanen, en dit de enige Samaritaan was, ze allemaal bij elkaar waren. Joden en Samaritanen gaan namelijk niet met elkaar om — misschien behalve wanneer ze melaats zijn. In dat geval was een Samaritaan, omdat ze allemaal uit de hele samenleving verstoten waren, niet méér een verstotene dan een melaatse. Een Joodse melaatse verkeerde in dezelfde toestand als een Samaritaanse melaatse. Het lijkt er dus op dat zulke tegenspoed raciale vooroordelen gewoonlijk afbreekt wanneer mensen die tegenspoed samen doormaken.

Denk aan de video over het herstelwerk dat na Katrina in New Orleans werd gedaan. Veel van de mensen van wie de huizen beschadigd waren, woonden in zwarte wijken, en veel van de mensen die naar het zuiden kwamen om hen te helpen, waren wit. Veel waarnemers merkten op dat het opvallend was om te zien hoe witte mensen zwarte mensen hielpen. Ik denk dat ze in het zuiden natuurlijk meer scheiding gewend zijn. Maar door tegenspoed verdwijnen raciale barrières. In dit geval gingen blijkbaar negen Joodse melaatsen om met een Samaritaanse melaatse als een medelijder, omdat ze allemaal hetzelfde probleem hadden.

Dit overkomt ook christenen in landen waar vervolging is. Wanneer de gemeente wordt vervolgd, lijken al die loyaliteiten aan kerkgenootschappen weg te smelten. Richard Wurmbrand zei dat er in de ondergrondse gemeente in Roemenië geen katholieken, pinkstergelovigen, baptisten, lutheranen enzovoort waren. Ze waren allemaal eenvoudigweg christenen. Wanneer mensen een gezamenlijke crisis doormaken, lijken de dingen waarover ze het zich op andere momenten kunnen veroorloven verdeeld te zijn, behoorlijk onbeduidend.

17

Geloof en gehoorzaamheid van de melaatsen

We hebben hier dus, geloof ik, enkele Joodse en Samaritaanse melaatsen bij elkaar. Jezus ging een bepaald dorp binnen en daar kwamen deze tien mannen, die melaats waren, Hem tegemoet. Ze smeeften Hem om barmhartigheid, duidelijk met het oog op genezing. In plaats van hen aan te raken, zoals Hij bij een eerdere gelegenheid deed met een melaatse die Hij aanraakte en genas, zei Hij eenvoudig tegen hen:

Ga jezelf aan de priesters laten zien.

Bij een andere gelegenheid, toen Hij een melaatse aanraakte en hem genas, zei Hij:

En Hij beval hem dat hij het aan niemand zou vertellen. Maar ga heen, zei Hij, laat uzelf aan de priester zien, en breng een offer voor uw reiniging, zoals Mozes bevolen heeft, tot een getuigenis voor hen.

LUKAS 5:14

Het idee was dat het voor de priester een getuigenis zou zijn wanneer hij een melaatse zag die genezen was. In dit geval stuurt Hij hen naar de priester terwijl ze niet genezen zijn. Hij zegt eenvoudig:

En toen Hij hen zag, zei Hij tegen hen: Ga heen en toon uzelf aan de priesters. En het gebeurde, terwijl zij heengingen, dat zij gereinigd werden.

LUKAS 17:14

Om dit te doen, moesten zij geloof hebben, want ze hadden kunnen zeggen: 'Waarom zou ik mij aan de priester laten zien? De vorige keer dat ik hem zag, verklaarde hij dat ik melaats was en zei hij dat ik uit de buurt van de samenleving moest blijven. Ik heb het nog steeds. Ik ben nog steeds melaats. Wat voor nut zal het hebben? De priester zal me wegsturen.' Maar in plaats van aan Jezus te twijfelen, dachten ze alle tien: 'Wat

hebben we te verliezen?’ Terwijl de melaatsheid hun lichaam nog steeds aantastte, gingen ze op weg naar Jeruzalem om de priester te zien. Maar onderweg ontdekten ze allemaal dat ze genezen waren. Terwijl ze Christus gehoorzaamden, begon hun melaatsheid te genezen.

De symboliek van dit wonder zou heel goed kunnen zijn dat melaatsheid zoiets is als een voorafbeelding van de zonde. Terwijl wij Christus gehoorzamen, beginnen onze zondigheid en onze zondige toestand geleidelijk te genezen. Door een leven van gehoorzaamheid aan Hem beginnen we van onze zondigheid bevrijd te worden. Terwijl zij Hem gehoorzaamden, leek de melaatsheid dus te verdwijnen, en dat merkten ze.

18

De dankbare Samaritaan

Negen van hen zeiden: ‘Ik ben niet melaats meer. Ik ga verder en laat mij aan de priester zien. Hij zal verklaren dat ik helemaal vrij ben van melaatsheid, mij gezond verklaren, en dan kan ik naar mijn gezin teruggaan en mijn leven weer oppakken.’ Maar een van hen zei: ‘Ja, maar eerst ga ik terug om Jezus hiervoor te bedanken.’

Hoe ver hij terug moest, weten we niet. We weten niet hoe ver ze al gereisd hadden. Maar hoe ver deze man ook gereisd had, hij had kunnen doen wat de anderen deden en kunnen zeggen: “Ik ga naar huis. Door deze aandoening ben ik van mijn familie gescheiden geweest, hoelang het ook geduurd heeft. Ik kijk ernaar uit weer bij mijn vrienden en familie te zijn.” Daar keek hij waarschijnlijk ook naar uit, maar hij dacht: “Ik ben God hiervoor werkelijk dankbaarheid verschuldigd. Ik moet Jezus hiervoor bedanken.” Dus stelde hij zijn terugkeer naar zijn gewone leven uit en ging hij terug om Jezus te bedanken. Het is ontroerend dat hij dat deed.

Toen ik jonger was, las ik dit verhaal altijd en zei ik: “Is het niet geweldig dat deze man terugging en Jezus bedankte?” Maar Jezus zei niet: “Ik ben zo ontroerd dat je bent teruggekomen.” Hij zei:

Waar zijn de anderen?

Hem bedanken is verplicht. Hij eiste het niet, maar kennelijk was Hij geschokt dat negen mannen zo'n zegen van Hem konden ontvangen en daarvoor niet dankbaarder waren. Ik herinner me dat ik enigszins verbaasd was toen ik het verhaal als jongere las. Deze man springt er in dit verhaal echt uit. Hij gaat terug om Jezus te bedanken. Dat is werkelijk iets goeds van hem. En Jezus zei niet: "Wat je gedaan hebt, is goed." Hij zei:

Toen antwoordde Jezus en zei: Zijn niet de tien gereinigd? Waar zijn dan de negen anderen? Zijn er dan geen anderen gevonden die terugkeren om God de eer te geven dan deze vreemdeling? En Hij zei tegen hem: Sta op en ga heen. Uw geloof heeft u behouden.

LUKAS 17:17-18

En waarom, zei Hij, zou juist deze vreemdeling, een Samaritaan, dat doen? Dit houdt in dat de anderen, die het niet deden maar het wel hadden moeten doen, geen vreemdelingen waren. Het waren Joden.

Nogmaals, het verhaal laat niet alleen zien dat Jezus iedere soort ziekte kon genezen, waaronder melaatsheid. Het is ook een van die verhalen die benadrukken dat de Joden vaak geestelijk niet zo opmerkzaam, ontvankelijk of godvruchtig waren als sommige heidenen in bepaalde verhalen, of in dit geval als een Samaritaan. Toen Jezus in het tiende hoofdstuk van Lukas het verhaal van de barmhartige Samaritaan vertelde, maakte Hij hetzelfde contrast. Hij vertelde over een priester en een Leviet, Joden, die de man voorbijliepen en hem niet hielpen, terwijl een Samaritaan hem hielp. Dat moet een schokkend element zijn geweest in het verhaal dat Jezus aan Zijn toehoorders vertelde. Maar ook hier blijkt een Samaritaan, in een werkelijk gebeurd geval, meer waardering voor Jezus en in dat opzicht meer deugd te tonen dan negen Joden.

19

De komst van Gods Koninkrijk

Nu vers 20:

En toen Hem door de Farizeeën gevraagd werd, wanneer het Koninkrijk van God zou komen, antwoordde Hij hun en zei: Het Koninkrijk van God komt niet op waarneembare wijze. En men zal niet zeggen: Zie hier of zie daar, want, zie, het Koninkrijk van God is binnen in u.

LUKAS 17:20-21

Zoals uit het Grieks blijkt, kan het woord dat de HSV hier met 'binnen in' weergeeft ook worden opgevat als 'onder' of 'te midden van'. Het is een gewoon woord voor "binnenin", maar de Bijbel gebruikt het vaak in de betekenis van 'zich te midden van een groep bevinden'. Ik zeg dat omdat dit een onderwerp is waarover sommige mensen in verwarring zijn. Wat is het Koninkrijk van God?

De Joodse leiders twijfelden er niet aan dat ze wisten wat het Koninkrijk van God was, al moest Jezus hen daarin tot op zekere hoogte corrigeren. Maar ze vroegen: "Wanneer zal het Koninkrijk van God verschijnen? Wanneer zal het komen?" Merk natuurlijk op dat het Koninkrijk van God hier opnieuw duidelijk niet naar de hemel verwijst, want de hemel komt niet. De hemel is daarboven. Veel mensen denken dat we naar het Koninkrijk gaan wanneer we sterven. Maar in de Bijbel ga je niet weg naar het Koninkrijk. Het Koninkrijk komt hierheen. Het is iets wat vanuit de hemel naar de aarde komt, en het kwam in Christus.

De Farizeeën verwachtten als Joden dat het Koninkrijk van God zou komen, omdat het Oude Testament veel beloften bevatte dat God Iemand als David zou zenden. Hij zou van David afstammen en Gods Koninkrijk opnieuw op aarde vestigen. Veel profeten hadden dat genoemd. Daarom verwachtten de Joden het, en zij verwachtten dat de Messias dat zou doen.

Jezus stond algemeen bekend als de Messias, en daarom vroegen de Farizeeën: “Wanneer komt dit Koninkrijk?” Jezus had in het eerste deel van Zijn bediening gepredikt:

en Hij zei: De tijd is vervuld en het Koninkrijk van God is nabijgekomen; bekeer u en geloof het Evangelie.

MARKUS 1:15

en zij vroegen: “Als het nabij was, waar is het dan?” Maar zij verwachtten dat het Koninkrijk een uiterlijk zichtbaar verschijnsel zou zijn, zoals het koninkrijk van David. Iets met een aardse troon en een aardse koning: een politieke ordening, een politiek koninkrijk op aarde onder een politieke koning. Jezus zei: “Zo komt het niet.”

20

Het Koninkrijk in hun midden

Denk eraan dat Jezus in Johannes, hoofdstuk 3, vers 3 tegen Nicodemus zei:

Jezus antwoordde en zei tegen hem: Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: Als iemand niet opnieuw geboren wordt, kan hij het Koninkrijk van God niet zien.

JOHANNES 3:3

en daarmee bedoelde Hij: geboren uit de Geest. Het Koninkrijk van God komt, zoals Hij hier zegt, niet op een waarneembare manier, wat voor hen een verrassing was. Er staat:

Mensen zullen ook niet zeggen: Kijk, hier is het, of: Kijk, daar is het, want het koninkrijk van God is in jullie midden.

Ik denk dat Hij hier zegt dat het Koninkrijk van God een verschijnsel is dat geestelijk onderscheiden wordt. Het is hier, midden onder jullie, hoewel jullie het niet zien. Het komt niet op de waarneembare manier waarop jullie denken dat het zal komen. Het is er al, en jullie zien het niet.

Toen Hij zei:

En toen Hem door de Farizeeën gevraagd werd, wanneer het Koninkrijk van God zou komen, antwoordde Hij hun en zei: Het Koninkrijk van God komt niet op waarneembare wijze. En men zal niet zeggen: Zie hier of zie daar, want, zie, het Koninkrijk van God is binnen in u.

LUKAS 17:20-21

hebben sommige mensen dat opgevat als: „in je hart.” Het Koninkrijk van God is in je hart. Jezus zou het Koninkrijk van God dan dus omschrijven als een persoonlijke innerlijke ervaring. Veel christenen vatten het zo op. Jezus spreekt hier echter niet tegen mensen die het Koninkrijk in hun hart hadden. Hij spreekt tegen Farizeeën. Het zou vreemd zijn als Hij tegen hen zei: „Jullie Farizeeën hebben het Koninkrijk van God binnen in jullie.” Nee, Hij heeft hun bij andere gelegenheden al verteld dat zij hun vader, de duivel, toebehoren. Zij behoren tot een ander koninkrijk.

Het is veel waarschijnlijker dat Hij met „binnen in je” bedoelt: „in jullie midden”, binnen deze groep hier, binnen deze menigte hier. „Jullie” zou dan gezamenlijk naar de menigte verwijzen, en binnen die menigte, in jullie midden, is het Koninkrijk. Dat zou eenvoudig betekenen dat Jezus, de Koning, en Zijn discipelen in de menigte het Koninkrijk zijn, en dat het Koninkrijk dus op die manier gekomen is. Maar jullie hebben het niet opgemerkt, omdat jullie naar een ander soort koninkrijk uitkijken. Jullie zoeken iets politieks, en Jezus heeft er geen belangstelling voor om een politieke orde te vestigen. Daarom hebben zij het niet gezien, hoewel het gekomen is.

21

De dag van de Zoon des mensen

Toen sprak Jezus tot Zijn discipelen. De woorden die Hij daarvoor sprak, waren tot de Farizeeën gericht. Maar nadat Hij over de komst van het Koninkrijk van God heeft gesproken, richt Hij Zich nu tot de discipelen. Hij zei tegen hen:

En Hij zei tegen de discipelen: Er zullen dagen komen dat u ernaar verlangen zult één van de dagen van de Zoon des mensen te zien, en u zult die niet zien. En zij zullen tegen u zeggen: Ziehier of ziedaar is Hij. Ga er niet heen en ga er niet achteraan. Want zoals de bliksem flitst van de ene plaats onder de hemel en naar de andere plaats onder de hemel licht, zo zal ook de Zoon des mensen zijn op Zijn dag. Eerst moet Hij echter veel lijden en verworpen worden door dit mensen geslacht.

LUKAS 17:22-25

En zoals het gebeurde in de dagen van Noach, zo zal het ook zijn in de dagen van de Zoon des mensen. Zij aten, zij dronken, zij namen ten huwelijk en zij werden ten huwelijk gegeven, tot op de dag waarop Noach de ark binnenging en de zondvloed kwam en hen allen om deed komen. Op dezelfde manier ging het ook in de dagen van Lot: zij aten, zij dronken, zij kochten, zij verkochten, zij plantten en zij bouwden. Op de dag waarop Lot uit Sodom wegging, regende het echter vuur en zwavel uit de hemel en kwamen zij allen om. Evenzo zal het zijn op de dag waarop de Zoon des mensen geopenbaard zal worden.

Op die dag moet wie op het dak is en zijn huisraad in huis heeft, niet naar beneden gaan om het mee te nemen. Evenzo moet wie op de akker is, niet terugkeren. Denk aan de vrouw van Lot. Wie zijn leven probeert te behouden, zal het verliezen, en wie zijn leven verliest, zal het behouden. Ik zeg u: in die nacht zullen er twee mannen in één bed zijn. De één zal meegenomen en de ander achtergelaten worden. Twee vrouwen

zullen samen malen. De één zal meegenomen en de ander achtergelaten worden. Twee mannen zullen op de akker zijn. De één zal meegenomen en de ander achtergelaten worden. En zij antwoordden en zeiden tegen Hem:

Waar, Heer?

Toen zei Hij tegen hen:

En zij antwoordden en zeiden tegen Hem: Waar, Heere? En Hij zei tegen hen: Waar het lichaam is, daar zullen de gieren zich verzamelen.

LUKAS 17:37

Hier volgt onderwijs dat moeilijk te doorgronden is. Een van de dingen die moeilijk te doorgronden zijn, is zelfs welke gebeurtenis Hij beschrijft. De meesten van ons nemen waarschijnlijk meteen aan dat Hij het over de wederkomst heeft. Zelf heb ik het ook zo opgevat en ben ik geneigd het zo te zien, hoewel sommigen denken dat Hij over de verwoesting van Jeruzalem spreekt.

22

Jeruzalems val of de wederkomst?

De reden om dat te denken is dat een deel van het materiaal in deze passage ook in Mattheüs 24 staat, in het bijzonder de verwijzing naar de dagen van Noach en naar de ene die meegenomen en de andere die achtergelaten wordt, enzovoort. Deze dingen staan in Mattheüs 24. Nu gaat Mattheüs 24 voor een zeer groot deel over de verwoesting van Jeruzalem in het jaar 70 na Christus. Dat weten we omdat het begint met Jezus Die de verwoesting van Jeruzalem in het jaar 70 na Christus voorzegt, waarna de discipelen vragen:

Wanneer zal dat gebeuren?

Dus geeft Hij een antwoord, en het antwoord lijkt te zijn dat het binnen die generatie zal gebeuren. Veel van wat we in Mattheüs 24 lezen, gaat duidelijk over wat er in het jaar 70 na Christus gebeurde, maar het bevat ook een deel van deze informatie. Daarom zijn er velen die zeggen dat we ook deze passage moeten opvatten als een passage over het jaar 70 na Christus. Eerlijk gezegd is dat redelijk.

Het is vooral redelijk met het oog op de verzen 31 en 32. Gregg vat de opdracht om niet naar huis af te dalen of van het veld terug te keren hier op als een aansporing om te vluchten: wees niet als de vrouw van Lot, die bleef treuzelen en omkeek, maar vlucht weg van het oordeel. Nu, als Hij het over de wederkomst van Christus heeft, is er geen plek waarheen je kunt vluchten. Maar als Hij het over de verwoesting van Jeruzalem heeft, dan is vluchten naar de heuvels, of waarheen dan ook, precies wat Jezus Zijn discipelen ook in Mattheüs 24 aanraadde. In de gedachten van velen lijkt die verwijzing daarom op een scenario rond het jaar 70 na Christus te wijzen.

Toch ben ik daar nog een beetje koppig in, al moet ik toegeven dat dit argument sterk is. Om een aantal redenen neig ik naar de gedachte dat dit over de wederkomst van Christus gaat. Eén reden is dat dit gedeelte, wanneer het in Mattheüs 24 voorkomt, in een tweede deel van hoofdstuk 24 staat en dat het onderwerp veranderd kan zijn. Persoonlijk denk ik dat dit inderdaad zo is. Velen zijn het daarin niet met mij eens. Maar ik denk dat het eerste deel van Mattheüs 24 over het jaar 70 na Christus gaat, en alles na ongeveer vers 34 in Mattheüs 24 over de wederkomst. Ik kan het hierin mis hebben, en velen denken dat ik het mis heb, maar dit is wat ik er op dit moment onder versta. Het is dat laatste deel van Mattheüs 24, het deel dat volgens mij over de wederkomst gaat, dat parallel loopt aan ten minste sommige dingen in deze passage.

Ik denk dat dit idee dat de één plotseling wordt meegenomen en de ander achtergelaten, niet lijkt op wat er in het jaar 70 na Christus gebeurde. Jezus vergelijkt het met de zondvloed, die plotseling en onverwacht komt en hen wegvaagt. Wat er in het jaar 70 na Christus gebeurde, was iets wat zich gedurende een aantal jaren opbouwde. Er was een oorlog die drie jaar lang escaleerde, en tegen de tijd dat Jeruzalem viel, was de stad al maandenlang belegerd. De val ervan was redelijk voorspelbaar. Het was niet iets plotselings waardoor iedereen totaal werd overvallen,

zoals bij de zondvloed. Daarom past wat Jezus beschrijft volgens mij beter bij de gebeurtenissen die Paulus in verband met de wederkomst van Christus beschrijft dan bij het jaar 70 na Christus.

Hierover bestaan verschillende opvattingen. Ik ga verder vanuit de gedachte dat dit over de wederkomst van Christus gaat, die nog in de toekomst ligt. Hij begint met te zeggen:

Er komt een dag waarop jullie zouden willen dat jullie één van de dagen van de Zoon des mensen konden zien. Ik neem aan dat dit hetzelfde betekent als wanneer Hij over de dagen van Noach spreekt. De dagen van Noach waren de dagen waarin Noach leefde. De dagen van de Zoon des mensen waren waarschijnlijk de dagen waarin de Zoon des mensen bij hen op aarde was. Met andere woorden: ‘Op een dag zal Ik weg zijn, en dan zullen jullie wensen dat jullie deze dagen, waarin Ik bij jullie ben, opnieuw konden meemaken. Jullie zullen wensen dat jullie opnieuw één van die dagen konden zien waarop Ik hier was. Maar Ik zal hier niet zijn.’ Dit houdt in dat Hij een tijdlang niet hier zal zijn. Maar Hij zal terugkomen, en nadat Hij terugkomt zullen er in de toekomst nog meer dagen van de Zoon des mensen zijn.

Maar zij zouden terugdenken aan de dagen waarin Hij bij hen was en ernaar verlangen die dagen te zien waarop de Zoon des mensen daar was. Mensen zouden hun verlangen om Hem te zien uitbuiten door te zeggen: ‘Hij is daar in de woestijn,’ of: ‘Je kunt Hem vinden als je daarheen gaat, naar die geheime plek.’ Hij zegt dat ze het niet moeten geloven, want de Zoon des mensen zal op Zijn dag — niet op Zijn voorbije dagen, maar op de toekomstige dag, de dag van Christus, zoals Paulus die noemt, de dag van God, de dagen van onze Heere Jezus Christus, de dag van de Heere — voor iedereen zichtbaar zijn. Dit zijn allemaal uitdrukkingen die in de brieven worden gebruikt voor de wederkomst van Christus. Dit is de dag van Christus. Wanneer Zijn dag komt, zal het een zichtbaar verschijnsel zijn dat iedereen ziet, zoals de bliksem die van het ene deel van de hemel naar het andere flitst.

23

Bliksem of het licht van de dageraad

Het woord dat met ‘bliksem’ is vertaald, is het Griekse woord *astrapē*, dat ‘helder schijnsel’ betekent. Het kan ook een bliksemschicht betekenen, en zo wordt het vertaald in elke vertaling die ik ken. Maar het woord *astrapē* wordt ook gebruikt met de betekenis van een helder schijnsel. In Mattheüs 24, waar een soortgelijke uitspraak staat, zegt Mattheüs 24:27:

want zoals de bliksem vanuit het oosten komt en zichtbaar is tot in het westen, zo zal ook de komst van de Zoon des mensen zijn.

MATTHEÛS 24:27

De gebruikte Engelse vertaling zegt dat de bliksem uit het oosten komt en naar het westen flitst; de HSV zegt dat hij tot in het westen zichtbaar is. Is de Engelse formulering werkelijk een vanzelfsprekende beschrijving van bliksem? Jezus leert niet dat dit zo is. Hij neemt aan dat het zo is: zoals dit waar is, zo zal het ook zijn. Maar is het vanzelfsprekend waar dat de bliksem van het oosten naar het westen flitst? Bliksem volgt gewoonlijk eerder een verticale baan dan een horizontale baan langs de horizon. Waarom zegt Hij dat?

Als je het woord *astrapē* opvat als ‘helder schijnsel’, is het volkomen logisch. Als Hij had gezegd: ‘Zoals het heldere schijnsel van het oosten naar het westen trekt,’ krijgen we plotseling een ander beeld dan dat van een bliksemschicht. We zien een zonsopgang. Bij een zonsopgang begint het schijnsel in het oosten en gaat het naar het westen. Hij zou Zijn komst dan vergelijken met een zonsopgang, niet met een bliksemschicht.

In Lukas 11, vers 36, staat:

Als dus uw lichaam helemaal licht is, en geen enkel deel ervan duister is, zal het net zo geheel licht zijn als wanneer de lamp het met zijn schijnsel verlicht.

LUKAS 11:36

De woorden ‘helder schijnsel’ zijn daar astrapē.

Dat woord is in het Grieks astrapē, hetzelfde woord dat elders als ‘bliksem’ wordt vertaald. Het kan beide betekenen.

Dus toen Jezus zei dat het als ‘lightning’ is, kan Hij bedoeld hebben dat het als het heldere schijnsel is. In Lukas is niet helemaal duidelijk welk helder schijnsel Hij bedoelt. Maar in Mattheüs, waar Hij zegt: „De bliksem flitst van het oosten naar het westen”, lijkt dit beslist de gedachte te ondersteunen dat Hij over de zonsopgang spreekt, het heldere schijnsel dat uit het oosten komt en naar het westen gaat.

Voor wat ons in deze studie van dit hoofdstuk bezighoudt, is het niet zo belangrijk. Maar het roept wel intrigerende vragen op over de aard van de wederkomst van Christus, als die meer op een zonsopgang lijkt dan op een bliksemschicht. Een zonsopgang vindt namelijk enigszins geleidelijk plaats. In hoofdstuk 4 van Spreuken staat:

Maar het pad van rechtvaardigen is als een schijnend licht,
dat gaandeweg helderder gaat schijnen tot het volledig dag
is geworden.

SPREUKEN 4:18

De gebruikte Engelse vertaling spreekt hier expliciet over ‘the light of dawn’, het licht van de dageraad.

De eerste komst van Jezus werd vergeleken met een ochtend. Zacharias sprak erover als

door de innige gevoelens van barmhartigheid van onze God,
waarmee de Opgang uit de hoogte naar ons omgezien heeft,

LUKAS 1:78

Daar ga ik nu niet op in. Wanneer we het over eschatologie hebben, doe ik dat misschien wel.

24

Een zichtbare en onverwachte komst

Het volstaat te zeggen dat Jezus zegt dat Zijn komst, Zijn dag, voor iedereen zichtbaar zal zijn. Vertrouw niemand die zegt dat Hij gekomen is en Zich verborgen houdt in een woestijn of op een geheime plaats. Je zult ernaar verlangen Hem te zien, maar zwicht niet voor dit soort verleiding. Er zullen valse christussen zijn. Volg hen niet.

Wanneer de echte Christus komt, zal iedereen Hem zien komen. Er zijn valse christussen geweest, en velen zijn voor hen gezwicht omdat ze geen acht sloegen op deze waarschuwing.

Hij zei dat het zal zijn als in de dagen van Noach. Sommige mensen denken dat de dagen van Noach, omdat het zulke goddeloze dagen waren, wat hun goddeloosheid betreft een parallel vormen met de laatste dagen. Misschien zal dat zo zijn, maar dat zegt Hij niet. Hij zegt niet: „Zoals ze in de dagen van Noach moordden, verkrachtten en stalen, zo zal het zijn.” Hij zegt dat ze in de dagen van Noach aten en dronken en trouwden. Is dat werkelijk zo erg? En wanneer Hij het vergelijkt met de dagen van Lot, zegt Hij niet: „Zoals ze in de dagen van Lot homoseksuele handelingen verrichtten en afschuwelijke, immorele dingen deden.” Nee, Hij zegt dat ze in de dagen van Lot in Sodom kochten en verkochten, plantten en oogstten. Al deze voorbeelden zijn gewone, dagelijkse dingen.

Natuurlijk werden er in de dagen van Noach zeer goddeloze dingen gedaan die Jezus had kunnen opsommen. In Sodom werden zeer goddeloze dingen gedaan die Jezus had kunnen opsommen. Het punt is dat Hij de laatste dagen niet vergelijkt met de goddeloosheid. Hij vergelijkt de laatste dagen met de onwetendheid. De mensen vóór de zondvloed gedroegen zich alsof het leven eeuwig zou doorgaan. Ze aten hun gewone maaltijden. Ze trouwden alsof ze een toekomst hadden. Ze wisten niet dat ze de volgende dag zouden sterven. Mensen kochten dingen en plantten dingen alsof er een toekomst was, maar die was er niet. Ze waren zich totaal niet bewust van het gevaar waarin ze verkeerden. Het overvalt hen met verwoestende kracht wanneer ze het het minst verwachten.

Dat is wat Hij zegt. Hij zegt niet dat de dagen van Noach en de dagen van Lot dagen waren waarin de mensen zeer goddeloos waren, en dat de mensen daarom in de laatste dagen vóór Jezus komt net zo buitengewoon goddeloos zullen zijn. Nee, Hij zegt dat ze zich er net zo weinig van bewust zullen zijn. Ze zullen net zo weinig doorhebben wat er aan de hand is. Ze zullen met gewone dingen bezig zijn en zich niet bewust zijn van het gevaar waarin ze verkeren. Zo zal het zijn.

25

Noach, Lot en de opnameleer

Ik wil even een klein zijspoor inslaan. Er zijn mensen die pleiten voor de opname vóór de grote verdrukking en menen dat deze uitspraak van Jezus die opname vóór de grote verdrukking bewijst. Ze zeggen dat de verwoesting van Sodom en Gomorra en de zondvloed beelden zijn van de grote verdrukking. Natuurlijk weten we dat Henoch, zouden we kunnen zeggen, vóór de zondvloed werd opgenomen. Zij zeggen dat Henoch een beeld is van de gemeente die vóór de grote verdrukking wordt opgenomen. Noach en zijn gezin varen door de zondvloed heen. Dat is dan als het overblijfsel van de Joden dat tijdens de grote verdrukking behouden zal worden en erdoorheen zal komen. In het geval van Lot is zijn vertrek uit Sodom de opname. Er staat dat het vuur neerkwam op de dag dat hij Sodom verliet. Het is dus alsof het oordeel van de grote verdrukking begint zodra de gemeente is opgenomen.

Zoals je kunt zien, als je ook maar enigszins objectief bent, deugen deze argumenten niet. Ten eerste nemen ze aan dat de zondvloed de periode van de grote verdrukking voorstelt, of dat de verwoesting van Sodom dat doet. Overal elders in de Schrift worden de verwoesting van Sodom en de zondvloed echter vergeleken met de wederkomst van Christus zelf, niet met een periode van zeven jaar van grote verdrukking. Het beschreven oordeel vindt plaats bij de wederkomst. Het oordeel wordt dus niet gelijkgesteld aan een periode van zeven jaar waarvoor de christenen moeten maken dat ze weggkomen voordat die aanbreekt. Nee, God zal het oordeel zenden. Het zal de mensen verrassen. Gods volk zal er natuurlijk veilig doorheen komen, zoals Noach en Lot gespaard werden.

Ik sla dat gedeelte over het dak over. Ik weet niet precies hoe ik het moet verklaren. Ik kan alleen zeggen dat het een beeldspraak zou kunnen zijn die betekent dat het, wanneer dit gebeurt, zo plotseling gebeurt dat er geen tijd is om ook maar te overwegen iets mee te nemen, iets aan je omstandigheden te veranderen, spullen te halen of meer olie voor je lampen te bemachtigen. Het zal te plotseling gebeuren. Ik besef dat deze uitleg van vers 31 niet erg voor de hand ligt, en misschien is ze onjuist.

26

Niet omkijken bij Gods oordeel

Wie op die dag op het dak zal zijn, met zijn huisraad in huis, moet niet naar beneden gaan om het mee te nemen. En wie op de akker is, moet evenmin terugkeren naar wat hij achterliet. Denk aan de vrouw van Lot. Wie zijn leven zal proberen te behouden, zal het verliezen. En wie het zal verliezen, zal het behouden. Ik zeg u: In die nacht zullen er twee op één bed zijn. De één zal aangenomen en de ander zal achtergelaten worden. Twee vrouwen zullen samen malen. De één zal aangenomen en de ander zal achtergelaten worden. Twee zullen er op de akker zijn. De één zal aangenomen en de ander zal achtergelaten worden.

LUKAS 17:31-36

De verwijzing naar de vrouw van Lot suggereert beslist dat je niet moet omkijken. Je moet niet vol verlangen omkijken naar iets wat achter je wordt vernietigd. Als Gods oordeel komt, moet je niet verlangen naar je oude huis, je oude vrienden, je oude auto, je oude televisie of wat je ook maar hebt achtergelaten waar je zo van genoot. Daar moet je niet naar verlangen. Besef gewoon dat het nu onder Gods oordeel ligt. Laat het achter en vergeet het. Wees niet als de vrouw van Lot.

Er is deze bekende passage. In vers 35 staat:

Twee vrouwen zullen samen graan malen. De ene zal worden meegenomen en de andere achtergelaten. Twee mannen zullen op het land zijn. De ene zal worden meegenomen en de andere achtergelaten.

Hij zei ook in vers 34, dat ik had overgeslagen:

Twee mannen zullen in één bed liggen. De ene zal worden meegenomen en de andere achtergelaten.

Volgens mij verwijst dit naar de plotselinge en specifieke aard van Gods oordeel en van Zijn redding van Zijn volk wanneer Hij komt. Het is interessant dat Jezus het, zo lijkt het, over één bepaald moment in de tijd heeft. Toch zullen twee mannen in bed liggen, blijkbaar omdat het nacht is. Anderen zullen op het land aan het werk zijn omdat het op datzelfde moment dag is. Sommigen hebben erop gewezen, en volgens mij terecht, dat dit vooronderstelt wat wij als waarheid over de aarde kennen: op verschillende plaatsen is het tegelijkertijd nacht en dag. Dit lijkt enigszins de vooronderstelling in te houden dat de aarde rond is.

Of de wetenschappers van die tijd dit nu wisten of niet, als we al zouden kunnen zeggen dat er in die tijd wetenschappers waren, Jezus wist het duidelijk wel. Hij gaf aan dat op dat moment sommige mensen midden in de nacht zouden slapen, terwijl andere mensen midden op de dag op het land zouden werken. Het wijst er inderdaad op dat Jezus wist dat het tegelijkertijd nacht en dag is. Dat wijst er natuurlijk op dat Hij wist dat de wereld niet plat is. Maar daarnaast moeten we goed vaststellen wie degene is die wordt meegenomen en wie degene is die achterblijft. Het is namelijk heel populair om aan te nemen dat degene die wordt meegenomen de christen is die bij de opname wordt meegenomen, en dat degene die achterblijft de ongelovige is die wordt achtergelaten om de periode van de grote verdrukking door te maken. Vandaar de beroemde romans en films met de titel *Left Behind*. Die zijn in wezen op deze passage gebaseerd. De een wordt meegenomen en de ander blijft achter. Zij vatten dat op als 'achtergelaten'. Zij geloven dat de christen wordt weggenomen en de ongelovige wordt achtergelaten om onder de grote verdrukking te lijden.

27

Wie wordt meegenomen?

Er is echter reden om dit te zien als precies het tegenovergestelde van die populaire opvatting. Als je naar de parallelle passage in Mattheüs 24 kijkt, te beginnen bij vers 37, staat daar:

Zoals de dagen van Noach waren, zo zal ook de komst van de Zoon des mensen zijn. Want zoals ze bezig waren in de dagen voor de zondvloed met eten, drinken, trouwen en ten huwelijk geven, tot op de dag waarop Noach de ark binnenging, en het niet merkten, totdat de zondvloed kwam en hen allen wegnam, zo zal ook de komst van de Zoon des mensen zijn. Dan zullen er twee op de akker zijn; de één zal aangenomen en de ander zal achtergelaten worden. Er zullen twee vrouwen malen met de molen; de één zal aangenomen en de ander zal achtergelaten worden.

MATTHEÛS 24:37-41

Merk op dat Hij zegt dat in de tijd van Noach, zodra Noach en zijn gezin de ark binnengingen, de vloed kwam en hen meenam — niet Noach, maar de goddelozen. Hij nam hen allemaal weg. Zo zal het zijn wanneer de Zoon des mensen komt. Eén zal worden meegenomen. Degenen die door de vloed werden meegenomen, werden vernietigd.

In feite gebruikt die uitspraak over Noach in Lukas 17 het woord ‘vernietigde’ in plaats van ‘meenam’. Wanneer Hij spreekt over degenen die de ark binnengingen, staat er in Lukas 17:27:

Zij aten, zij dronken, zij namen ten huwelijk en zij werden ten huwelijk gegeven tot op de dag waarop Noach de ark binnenging en de zondvloed kwam en hen allen om deed komen.

LUKAS 17:27

Mattheüs zegt dat de vloed kwam en hen allemaal meenam. Lukas zegt dat hij hen allemaal vernietigde. Degenen die worden meegenomen, zijn degenen die worden vernietigd.

Wanneer Jezus dus zegt dat de een zal worden meegenomen en de ander zal achterblijven, is de natuurlijkste uitleg dat wanneer Jezus terugkomt, de een zal worden vernietigd en de ander onaangeroerd en ongedeerd zal achterblijven. Het betekent niet dat diegene op aarde wordt achtergelaten om de grote verdrukking door te maken, terwijl de ander door de opname naar de hemel is gegaan. Nee, de een wordt in het oordeel meegenomen en is dood. Ze worden gedood. Het gaat niet over een opname van de goddelozen. Het gaat er niet om dat ze van de aarde worden weggenomen, maar dat ze worden vernietigd zoals de mensen die in de vloed werden meegenomen. De rechtvaardigen zijn echter degenen die achterblijven.

28

De rechtvaardigen beërven de aarde

Dit is een belangrijk punt, omdat we vaak denken dat wij naar de hemel zullen vertrekken en dat God de aarde aan de goddelozen zal overlaten. In de Schrift is het tegenovergestelde waar. In Spreuken 2:21-22 staat:

De vromen zullen immers de aarde bewonen, en de oprechten zullen erop overblijven. De goddelozen echter zullen van de aarde uitgeroeid worden, trouwelozen zullen ervan weggerukt worden.

SPREUKEN 2:21-22

De hoop van de Joden was niet dat ze naar de hemel zouden gaan, maar dat ze de aarde zouden beërven. Dat is wat Jezus tegen Zijn discipelen zei:

Zalig zijn de zachtmoedigen, want zij zullen de aarde beërven.

MATTHEÛS 5:5

De aarde is aan de mensenkinderen gegeven. De aarde werd aan Adam gegeven. Adam verspeelde haar, maar God is haar aan het herstellen. God zal een nieuwe hemel en een nieuwe aarde maken waarin gerechtigheid woont, en wij zullen op die aarde wonen.

De aarde zal aan de discipelen van Christus worden gegeven. In Psalm 2:8 spreekt God tot Christus en zegt Hij:

Eis van Mij en Ik zal U de heidenvolken als Uw eigendom geven, de einden der aarde als Uw bezit.

PSALMEN 2:8

Christus zal de hele wereld ontvangen, en de zachtmoedigen zullen met Hem regeren en de aarde beërven. Dat staat in Openbaring 5:10. De heiligen zingen in de hemel. Ze zeggen:

En U hebt ons voor onze God gemaakt tot koningen en priesters, en wij zullen als koningen regeren over de aarde.

OPENBARING 5:10

Dat is het doel. Het zijn de goddelozen die van de aarde zullen worden uitgerukt, niet de rechtvaardigen. De anderen zullen intact en ongedeerd achterblijven.

29

Het lichaam en de gieren

De laatste opmerking die ik wil maken, gaat over het laatste vers van Lukas 17. Nadat Jezus deze drie opmerkingen had gemaakt over de een die meegenomen wordt en de ander die achterblijft, antwoordden Zijn discipelen:

En zij antwoordden en zeiden tegen Hem: Waar, Heere? En Hij zei tegen hen: Waar het lichaam is, daar zullen de gieren zich verzamelen.

LUKAS 17:37

Waar wat? Ik neem aan dat ze bedoelen: „Waar zullen ze naartoe worden meegenomen?” Hij antwoordt hun:

Waar het lichaam is. Dat betekent: het lijk.

Deze uitspraak doet Jezus in een andere situatie in Mattheüs 24. Ik geloof dat deze uitspraak:

Want waar het dode lichaam is, daar zullen de gieren zich verzamelen.

MATTHEÛS 24:28

De gebruikte Engelse vertaling heeft hier ‘eagles’, ‘arenden’, waar de HSV ‘gieren’ heeft.

Of anders vertaald: de gieren, maar arenden kan ook, een soort spreekwoord was in Israël. Ik denk dat het zelfs op Job gebaseerd was.

In Job 39 spreekt God met Job over de arenden en wijst Hij op hun gedrag. In Job 39:30 zegt God:

Zijn jongen slurpen bloed, en waar dodelijk gewonden liggen, daar is hij.

JOB 39:30

Daarmee worden de jongen van de arend bedoeld.

Dat wil zeggen: de jonge arend bevindt zich waar de gedode mensen zijn. Arenden zijn te vinden waar gedode lichamen liggen.

Sommige mensen zeggen dat hier wel gieren bedoeld moeten zijn, omdat arenden alleen levend voedsel eten. Dat dacht ik vroeger ook, totdat ik in Idaho woonde en we eens vier Amerikaanse zeearenden op het kadaver van een koe zagen zitten, terwijl ze ervan aten. Blijkbaar eten arenden dus ook dood voedsel. Dat werd als een gegeven beschouwd.

In Job 39:30 geldt: waar het lijk ook is, waar de gedoden ook zijn, daar zijn de arenden. Jezus zegt hetzelfde tweemaal in verschillende situaties. Ik denk dat het een spreekwoord was, zoals wanneer je zegt: „Waar rook is, is vuur”, of iets dergelijks. Wij hebben dit soort spreekwoorden. Ik weet dat ze die in Israël ook hadden, en ik denk dat Jezus dit spreekwoord toepast.

Je vraagt: „Waar worden ze mee naartoe genomen?” Welnu, overal waar lijken zijn, zullen arenden zich verzamelen. Het is een raadselachtige uitspraak, maar afgezien van het spreekwoordelijke karakter ervan lijkt Hij te zeggen dat zij lijken zijn. Je vraagt je af waar ze zijn? Ze zouden niet moeilijk te vinden moeten zijn. Zoek naar de arenden die rondcirkelen. Zoek naar de gieren die rondcirkelen. Zoek naar de roofvogels die lijken eten, want daar zul je deze mensen vinden. Ze zullen dood zijn. Degenen die meegenomen worden, zijn degenen die gedood worden. Je kunt ze gemakkelijk vinden als je daarin geïnteresseerd bent. Zoek gewoon naar de gieren. Zoek naar de arenden. Dat is waar Hij het daar volgens mij over heeft.

Nogmaals, veel mensen denken dat dit hele gedeelte over het jaar 70 na Christus gaat. Daar zijn argumenten voor aan te voeren, en misschien vind ik dat zelf ooit ook overtuigend. Maar zoals ik het heb bestudeerd, zie ik nog steeds meer redenen om het op de wederkomst van Christus toe te passen dan op het jaar 70 na Christus. Dat is mijn huidige standpunt.

Om verder te lezen

Alle bijbelteksten die in deze lezing aan bod komen, in de volgorde waarin ze gebruikt zijn.

- Lukas 17:1-2
- Jakobus 3:2
- Mattheüs 15:12
- Lukas 17:3-4
- Galaten 6:1
- Mattheüs 18:15
- Mattheüs 18:16
- Mattheüs 18:17
- Lukas 17:5
- Lukas 17:6
- 1 Petrus 2:23
- Lukas 23:34
- Lukas 23:46
- Johannes 18:11

- 1 Petrus 4:19
- Hebreëën 4:2
- Romeinen 12:3
- Markus 9:23
- Markus 9:24
- Lukas 17:7-10
- Lukas 17:11-13
- Lukas 17:14
- Lukas 17:15-16
- Lukas 17:17-18
- Lukas 5:14
- Lukas 17:20-21
- Markus 1:15
- Johannes 3:3
- Lukas 17:22-25
- Lukas 17:37
- Mattheüs 24:27
- Lukas 11:36
- Spreuken 4:18
- Lukas 1:78
- Lukas 17:31-36
- Mattheüs 24:37-41
- Lukas 17:27
- Spreuken 2:21-22
- Mattheüs 5:5
- Psalmen 2:8
- Openbaring 5:10
- Mattheüs 24:28
- Job 39:30

Lezing © Steve Gregg / The Narrow Path. Nederlandse vertaling © 2026 Vers voor Vers. De bijbeltekst in deze uitgave is ontleend aan de Bijbel in de Herziene Statenvertaling, © 2010/2016 Stichting HSV.